

۲۰۱۸/۰۹/۲۴

نظر محمد مطمئن

په بگرام او دوبي کې د طالبانو او امریکایانو لېدني

بناغلی مطمئن

د سپتمبر په ۲۳مه ځینو کورنیو رسنیو د نامعلومو سرچینو په حواله راپور خپور کړ چې د سپتمبر پر ۲۱مه، ۲۰۱۸ د طالبانو د رهبري شورا غړو په بگرام کې له امریکایانو سره لیدني او کتنې کړي، راپور کې ادعا شوي چې د طالبانو مشران د ډیورنډ پولې هغې غاړې د کوتې ښار څخه د امریکایي چورلکې پواسطه د امریکایي پوځیانو د بگرام نظامي اډې ته راوړل شوي او بیرته کوتې ته رسول شوي.

ډیر ځله همدغه ډول رسنۍ همداسې متحیر او تعجب کونکي خبرونه خپروي، او د یادو رسنیو په ادارو کې دا هم له هیچا پته نه ده چې ځینې یې د پاکستان له آی ایس آی سره د ۲۰۰۱ ز. کال وړاندې؛ دوی څومره ژوري او عمیقې اړیکې درلودلي، تر دې چې کله د ډالري معاش حوس پرې زور شو، کابل ته راغلل، پټ گرځیدل، چې د آی ایس آی سره د اړیکو له امله په کابل کې ستونزې ورته جوړې نه شي.

همدغه د ډالري معاش اخیستونکي تر ټولو ډیر بد او د سولې لوی دښمنان دي، دوی بل کوم کمال نه لري، یوازي د پردیو د گټو پر محور راپورونه او لیکنې کول یې معاشیت دی، له همدې لارې خپلې ورځنۍ چارې مخکې وړي، او کله ناکله خو ټول شوي ډالر بیا نړیوال لوبډلي غله ورڅخه یوسي او دوی همداسې په میدان خالي جیبونه پریردي. راځئ د څو شیبو لپاره د رسنۍ دا راپور ومنو چې د طالبانو د دوی په اصطلاح د کوتې شورا غړي امریکایانو بگرام پوځي اډې ته راوړي، که دا کار شوی وي:

۱ - ولي به طالبان دومره ساده گان کیري چې د غلو په ډول د خپل ډیر بد دښمن امریکایانو په چورلکه کې بگرام پوځي اډې ته ځي، هلته به امریکایي جنرالان د خپلو وسلو او پوځیانو په شتون کې چې پر طالبانو د رعب اچولو هڅه به کوي، او بیا به له طالبانو سره خبرې کیري.

۲ - د سولې خبرې امریکایي جنرالانو کار دی، که د امریکایي سیاستوالو کار دی؟ په سیاسي برخه کې امریکا تازه اعلان کړي چې د افغان سولې پروسې لپاره یې زلمی خلیزاد ټاکلی، او د بهرنیو چارو مرستیاله وزیره میرمن الیس ویلز له طالبانو سره مخامخ اړیکه کې ده، بیا خو په کار وه چې طالبانو په کابل کې د امریکا له سفارت سره لیدنه شوي وای.

۳ - که د امریکا سفیر جان باس او زلمی خلیزاد بگرام ته ور وړل شوي وي، دا هم منطقي ځکه نه ده، چې خپله سفارت کې د چورلکو د کیناستلو معیاري ځای شته.

۴ - دا چې په کابل کې د ملگرو ملتونو استازی دفتر یوناما له طالبانو سره مخامخ اړیکې لري، طالبانو به ښه گڼلي وای چې په کابل کې د یوناما دفتر کې له امریکایي چارواکو سره خبرې وکړي.

۵ - طالبانو په تکرار سره ویلي چې د سیاسي مذاکراتو لپاره یوازینی ادرس یې په قطر کې طالب استازي دي، او که د قطر دفتر څخه پرته کوم څوک د طالب په نوم له کوم هیواد، ادارې او اشخاصو سره اړیکې ساتي، هغوی د طالبانو استازولي نه شي کولای.

۶ - داچې د سپتمبر پر ۱۹مه همدغه رسنیو راپور ورکړ چې طالبانو په دوبي کې له امریکایانو سره کتلي، شوني وه چې دا ځل یې هم دوبي کې ناسته کړي وي، پر ځای د دې چې د امریکا په نظامي اډه کې له لویو لنگوتو سره کښته پورته وگرځي.

۷ - د راپور بڼه داسې ده چې پاکستان په جريان کې اچول شوی او طالب مشران له کورني ښار څخه په امريکايي چورلکه کې راوړل شوي، چورلکې دوه ځله تگ راتگ کړي چې څلور دورې کيږي، بيا ولي امريکايي جنرالان او چاروکی په کورته کې ورسره نه کيښناستل، او طالبانو ولي ونه غوښتل چې په کورته کې ورسره کښيښي.

۸ - د نيکولسن د فعاليتونو په گرمو ورځو کې رسنيو د اپريل پر ۱۶مه راپور ورکړ چې د کندهار په هوايي اډه کې نيکولسن د دوی په اصطلاح د طالبانو د کورني شورا له غړو سره لیده کاته وکړه، او مور پوهنيزو چې کندهار هوايي ډگر کورني ته ډير نږدې دی، که د طالبانو مشران رښتيا له کورني ورسره اړيکې وای، نو بيا خو د موټر پو اسطه ډير ژر او پټ د کندهار هوايي ډگر ته را رسيدلای شوای، اړتيا څه وه چې له کورني په امريکايي چورلکه کې بگرام ته په غلا راوړل شي.

۹ - کورنيو او بهرنيو رسنيو راپورونه خپاره کړل چې امريکايان له طالبانو دوي نظامي اډې غواړي چې د بگرام او هلمند شورا بک اډې دي، آیا طالبانو به د اډې اندازه اخیستله؟؟!

۱۰ - او بالاخره افغان حکومت ولي پټه خوله دی، امريکايان ولي څه نه وايي، که دا کار شوي وي، امريکايان يو ځل بيا د افغان حکومت مشروعيت تر سوال لاندي راوولي، او د افغان حکومت هغه ادعا چې د دوی په مالکيت او مشري به د سولي خبرې کيږي، د حکومت او ولس تر منځ لا زياته بي باوري را منځته کوي. څو مياشتې مخکې داسې پټ راپورونه ورکول کېدل چې امريکايان نږدې شوي چې د طالبانو يوه لويه ډله له افغان حکومت سره د يو ځای کېدو اعلان وکړي، او دغه ډله ملامحمد رسول اخوند ته منسوبېدله، همدارنگه ويل کېدل چې بله ډله طالبان به د اسلامي دولت (داعش) سره د يو ځای کېدو اعلان کوي.

احتمال شته چې پاکستان د لوبې مهم لوبغاړی وي، او امريکا به غواړي پر طالبانو د فشار راوړلو لپاره همداسې معاملي وکړي، دا شونې ده چې د طالبانو په نوم ځيني سوداگر/ پروژوي کسان په امريکايي چورلکه کې راوړل شوي وي، او بيا د آی ايس آی له چينلونو همدې خبرې ته د اصلي طالبانو په نوم هواء ورکول شوي وي، دلته د رسنيو د کارکونکو مسوليت دی چې طالبان د پروژوي او تسليم شويو طالبانو سره گډ نه کړي.

په وروسته وختونو کې دا راپورونه هم ورکول شول چې امريکا او افغان ملي امنيت رياست له ځينو کابل ميشتو طالبانو سر ټکولې چې د سولي پروسه کې بي سمه مرسته نه ده کړي، دا احتمال هم شونی دی، چې کابل کې ناستو ځينو پخوانيو طالبانو خپله سوداگري کړي وي، او د طالبانو د کورني شورا په نوم يې کسان معرفي کړي وي، بيا هم د رسنيو استازو ته په کار ده چې خبر موثق او راپور چمتو کړي.

رسنی د افغان حکومت په څير په تکرار د راپورونو په جوړولو کې تيروتني کوي، يا خو همدومره ناخبره دي، او يا داچې ورته ويل کيږي چې د افغان ولس د معشوش کولو لپاره دغه ډول راپورونه چمتو کړي، او دغه کار د ملي گټو مخالف او له افغان ولس سره ستر خيانت گڼل کيږي.

په دوبي کې د طالبانو او امريکايانو ناستې:

د سيپټمبر پر ۱۷مه، ۲۰۱۸ راپورونه ورکول شول چې طالب استازي دوبي روان شوي او هلته به د يوناما او سور صليب له استازو سره ليدني وکړي، همدا ډول راپورونه خپاره شول چې طالب استازو په دوبي کې له امريکايي چارواکو سره ليدني کړي، او بيا وروسته اوازه وه چې **زلمي خيلزاد په قطر** کې له طالبانو سره پټه ناسته شوې.

پرته له شکه چې دوبي کې به د طالبانو د بنديانو کميسون او د شرکتونو او نجوگانو د کميسون غړو د يوناما په وساطت د سور صليب له کسانو سره ليدنه کړي وي، ځکه د روان کال د **اکتوبر پر ۱۴مه**، طالبانو د سورصليب فعاليتونه تر پوښتنې لاندي راوستل او د هغوی د فعاليت د بنديديو اړوند يې اعلاميه خپره کړه، د سور صليب استازو او يوناما له همغه وخته هڅې کولي چې له طالب استازو سره پر مشکلاتو مخامخ خبرې وکړي، چې ممکن دوبي کې پر يادو او ورته اړوند ستونزو به طالب استازو د يوناما او سور صليب استازو سره خبرې کړي وي.

همدا رنگه کيدای شي د بنديانو د بد وضعیت په اړه هم بحثونه شوي وي، ولي په هيڅ صورت په دوبي کې د طالبانو د سياسي استازو خبرې له امريکايي چارواکو سره نه دي شوي.

۱ - طالبان په قطر کې په رسمي ډول شتون لري، او د سياسي کميسون غړي او مشران يې په دوحه کې ميشت دي، که طالبان له امريکايانو سره خبرې کوي، نو ښه ځای دوحه ده.

۲ - داچې امارات او قطر خپلو منځو کې د دښمني تر کچې اقتصادي او سيمنيز رقابتونه لري، قطر ته به درنه تمامه شي چې طالبان د دوحې پر ځای په دوبي کې له امريکايانو سره سياسي مذاکرات پر مخ وړي.

۳ - د قطر او اماراتو ترمنځ د رقابت يو ټکی همدا د طالبانو شتون په دوحه کې دی، اماراتو غوښتل چې پر قطر فشار راوړي، او طالبانو ته وعدي ورکړي چې اماراتو کې خپل رسمي دفتر پرانيزي، کوم چې طالبانو يې دا وړانديز ونه مانه.

غواړو چې پوه شو، په دوبي کې څوک دي چې د طالبانو په استازولي له امريکايانو سره د سولي پروژې مخکې وړي.

ډير ځله مور داسې راپورونه ليدلي او اوريدلي چې د افغان حکومت لور پوري چارواکي د طالبانو له مشرانو سره په اړيکه کې دي، او دا ډول راپورونه هم خپاره شول چې امريکايان له طالب مشرانو سره په اړيکه کې دي.

کلونه وړاندي د طالبانو د وژل شوي مشر ملا اختر محمد منصور د استازي په نوم دوکاندار له دوبي څخه د بریتانیا لخوا په چارتر شوي الوتکه کې کابل راورل شو، د هغه وخت ولسمشر کرزي سره یې لېدنه وشوه، پاکستان په جریان کې وو، وروسته معلومه شوه چې هغه په کوټه ښار کې دوکاندار دی.

د جنوري ۱۳مه، ۲۰۱۸ په ترکیه کې د طالبانو د استازو په نوم غونډه جوړه شوه، او بیا معلومه شوه چې د شاتو سوداگر د طالبانو په استازولي شرکت کړی، له مجهول ادرسه مجهول کسانو همدا کار کړی وو.

داچې طالبان د کلیوالو سېمو خلک دي، او له خپلو کلیوالو سره په اړیکو کې یې غوري او ساده توب کوي، له همدې څخه ځینې ځیرک کسان ناسمه گټه پورته کوي، او یا خو داچې مجهول کسان د تلیفون په کرښه له ځینو افغان سیاستوالو سره اړیکه کې وي، او بیا له دوی څخه پیسې اخلي.

ما (لیکوال) ته ځینو مهمو افغان سیاستوالو پخوا ویلي وو چې دوی د ملا اختر محمد منصور سره په مستقیم ډول اړیکه کې دي، چې دا خبره ماته هغه وخت هم د منلو نه وه.

زه (لیکوال) د انجنیر احمد شاه احمدزي سره (۲۰۱۳ کال نیمايي) په مشعل پوهنتون کې ناست وم، یو ځوان راغی، انجنیر احمد شاه ورسره گوښې ته ولاړی، هغه ځان بیرته ووت، انجنیر احمد شاه احمدزي زما څخه پوښتنه وکړه چې دا ځوان پیژني، ومې ویل چې هو! انجنیر وویل چې ډیر تکړه ځوان دی، هر وخت ماته د طالبانو د مشرانو پیغامونه راوړي، اوس روان دی، لومړی اسلام اباد ته ځي، له هغه ځایه په پېښور کې او بیا کوټه کې د طالبانو مشرانو سره گوري.

انجنیر احمد شاه ته مې وویل، پیسې دي ورکړي؟ هغه ویل هو! ورته مې وویل چې د ده ټوله موخه همدا ده، ځکه هغه ځوان ما پیژاندی او پوهیدم چې حکومت کې په پټو ادراو کې به کار کوي.

ځینې د منځنۍ کچې طالبان چې د افغان حکومت او یا امریکایانو لخوا نیول شوي، د پوښتنو گروپونو پر مهال هغوی ته ویل شوي چې ستاسې پیغامونه مور ته د پلاني سړي لخوا را رسیدل، په داسې حال کې چې نیول شوي طالبانو امریکایانو او افغان چارواکو ته ویلي چې اصلاً له یاد سړي سره دوی کومه اړیکه نه درلودله، ولي هغه شخص د طالبانو په نوم د سولې پروژې اخیستي وي، او ډالر یې تر لاسه کړي وي.

همدا لری تر نن ورځې پوري دوام لري، په دوبي کې د طالبانو د مرستیال مشر ملامحمد یعقوب اخوند په استازولۍ دوه کسان له امریکایانو سره لیدني او کتنې کوي، او امریکایانو ته وايي چې له ملامحمد یعقوب اخوند سره په اړیکه کې دي.

د کرکت بورډ نوی گمارل شوی رئیس عزیزالله فضلي، چې دهمدې پروژې له برکته رئیس شو، او بل هم د ساپي په نوم کس په دوبي کې د ملا محمد یعقوب اخوند له نوم څخه گټه پورته کوي، امریکایان یې له ډیرو هڅو او ناستو وروسته وهڅول چې د ملا یعقوب اخوند په نوم له جعلی طالبانو سره یې کښینوي، او پرته له شکه چې دا د امریکایانو لویه تېروتنه ده، چې د غلطو ادرسونو له لارې د سولې پروسه ټکنی کوي.

که څه هم امریکایانو ته ځینو نا پېلو افغانانو دا پیغام رسولی وو چې ملا محمد یعقوب اخوند په کور کې کورکی نه جوړوي، او هغه اړتیا نه لري چې په پټه له امریکایانو سره اړیکې وساتي، بل داچې د قطر دفتر مشر شیرمحمد عباس ستانکزی او غري یې تر ټولو زیاتي ښې اړیکې له ملا یعقوب اخوند سره لري، او د طالبانو رسمي دریځ هم دا دی چې د سولې هر ډول خبرې دي د قطر د سیاسي دفتر د لاري وشي، او دا ډول د طالبانو رسمي سرچینو په دوبي او بگرام کې د دوی له استازو سره د امریکایانو هر ډول لیده کاته رد کړي، ولي بیا هم امریکایان خطا ایستل کيږي، او د ملا یعقوب له ادرسه له مجهولو او غلط ادرسونو سره اړیکې ساتي، او یا د طالبانو په نوم له مجهولو کسانو سره لیدني په نورو ځایونو کې کوي، دغه ډول اړیکې به پر امریکایانو د طالبانو بې باوري لا زیاته کړي.

پای